

Van de eerste celkern tot genezing: de unieke waardigheid van het menselijk leven

Door Pastoor J. Geudens, Smakt, 25 september 2026

Als priester ben ik dagelijks werkzaam in de parochies rondom Venray, met een heel bijzondere plek in mijn hart voor de zorg voor de St. Jozefkapel in ons vertrouwde bedevaartsoord Smakt. In de dagelijkse pastorale praktijk staat nabijheid centraal: of het nu gaat om de strijd tegen eenzaamheid onder ouderen, mijn werk als dialoogcoach in kleine gespreksgroepen, het voorgaan als gebedsleider bij onder meer het Legioen van Kleine Zielen^[1], of mijn betrokkenheid bij het levensbegin en menselijk leed. Al deze facetten van de zielzorg komen uiteindelijk samen in één fundament: het heroverwegen van de unieke, onvervreembare waardigheid van elk menselijk leven.

1. De Uniciteit en Absoluutheid van de Eerste Celkern

In het maatschappelijke en ethische debat van vandaag wordt de waarde van een menselijk leven maar al te vaak gemeten aan de hand van wat iemand kan of presteert. We kijken naar zelfstandigheid, productiviteit, het vermogen tot bewuste waarneming of maatschappelijk nut. Vanuit het samenspel tussen geloof en verstand (*Fides et Ratio*)^[2] is deze benadering fundamenteel gebrekkig. Menselijke waardigheid is geen voorwaardelijk stempel dat door de maatschappij of overheid wordt toegekend, maar een diepliggende werkelijkheid die deel uitmaakt van ons diepste zijn. Zij verankert zich al in het allereerste begin van ons bestaan.

Het Biologische en Theologische Inzicht

Op het exacte moment van de bevruchting ontstaat de allereerste celkern: de zygotische cel^[3]. Dit is niet slechts een belofte voor later of een ‘potentieel menselijk leven’, maar vanaf de eerste seconde een volwaardig menselijk leven mét een uniek potentieel.

Binnen deze allereerste cel bevindt zich het volledige en unieke genoom^[4] dat de biologische koers van dit individuele mensenleven bepaalt. Er wordt later geen enkel molecuul meer aan toegevoegd; het embryo heeft enkel voeding en tijd nodig om tot verdere ontplooiing te komen. Deze specifieke genetische combinatie heeft in de hele wereldgeschiedenis nog nooit bestaan en zal ook nooit meer in identieke vorm terugkeren.

Aan deze biologische feiten geeft de geloofstraditie een diepe geestelijke lading. Het ontstaan van de mens is het directe resultaat van een goddelijke wilsdaad. God vormt en kent de mens vanaf het aller vroegste begin.

Dit betekent dat de eerste celkern van elk menselijk embryo geen toevallig bijproduct is van een mechanisch natuurproces, maar de materiële afdruk van Gods scheppende woord. God kent en roept de mens bij zijn naam vanaf het aller vroegste ontstaan. Onze menselijke waardigheid begint daarom niet pas bij de eerste ademteug, de eerste hartslag of de eerste hersenactiviteit, maar ligt onuitwisbaar besloten in die allereerste cel.

2. De Gebrokenheid van de Menselijke Existentie

Sinds de oorsprong van de mensheid draagt de schepping sporen van gebrokenheid. Ziekte, fysiek lijden, innerlijke strijd én de menselijke neiging tot de zonde zijn het rechtstreekse gevolg van het feit dat de mens vervreemd is geraakt van zijn oorspronkelijke harmonie met de Schepper.

Als we vandaag de dag naar de mens kijken — van de uiterst kwetsbare celkern in de baarmoeder tot de eenzame oudere op zijn levensavond — zien we een wezen dat drager is van goddelijke waardigheid, maar tegelijk lijdt onder de sporen van deze gebrokenheid. Het beschadigen, negeren of beëindigen van ongeboren leven is een uiting van die gebrokenheid: het betekent een miskenning van de goddelijke ordening en de absolute waarde van het menselijk leven.

3. Van Gebrokenheid naar Genezing: Rachel's Vineyard

Aan de ene kant staat de onwankelbare wetenschappelijke en theologische waarheid: het leven in de schoot van de moeder is vanaf de eerste celkern heilig, uniek en beschermwaardig. Aan de andere kant staat de rauwe alledaagse werkelijkheid waarin mensen, vaak omringd door angst, dwang, onwetendheid of maatschappelijke druk, besluiten tot abortus.

Vanuit de pastorale roeping om deze waarheid niet als een steen te werpen, maar te verbinden met Gods barmhartigheid, heb ik als mede-oprichter aan de wieg gestaan van **Rachel's Vineyard** in Nederland^[5]. Rachel's Vineyard biedt genezingsweekenden en pastorale begeleiding aan voor iedereen die zoekt naar emotioneel en geestelijk herstel na een abortus.

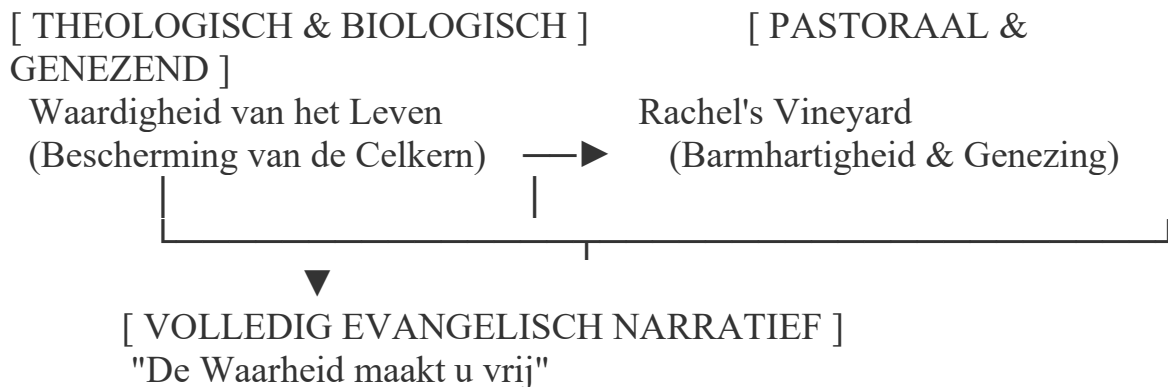
In de maatschappij wordt een abortus vaak weggeschoven als een simpele medische ingreep of een snelle oplossing. De menselijke ziel en biologie laten zich echter niet zo makkelijk misleiden. Omdat de moederlijke intuïtie en de biologische band vanaf de allereerste cel diep in ons wezen verankerd liggen, veroorzaakt het afbreken van een zwangerschap niet zelden een diepe, verzwegen wond: het post-abortus syndroom^[6]. Veel mensen blijven achter met een knagend gevoel van spijt, onuitsprekbaar verdriet en een diepe breuk in hun levensverhaal.

In de geest van het Evangelie mag het verdedigen van de eerste celkern nooit ontaarden in een veroordeling van degene die gestruikeld is. Genezing begint namelijk altijd bij het onder ogen zien van de realiteit:

- **Erkenning van de Waarheid:** In de veilige bedding van Rachel's Vineyard krijgen ouders de ruimte om te erkennen dat het kindje dat er was, een echt en uniek menselijk leven was met een door God geschonken waardigheid.
- **Gods Barmhartigheid is Groter:** Zoals de menselijke gebrokenheid de liefde van de Schepper nooit kan uitdoven, zo is ook de pijn van een abortus nooit het eindstation. Jezus Christus is niet gekomen om te veroordelen, maar om te genezen.
- **Het Kind bij Name Noemen:** Tijdens de begeleiding wordt het kindje alsnog in de armen van God gelegd, krijgt het een naam en ontvangt het zijn eigen plek in de familiegeschiedenis. Dit sluit naadloos aan bij het inzicht dat het kind vanaf zijn allereerste cel al door God bij zijn naam werd geroepen.

4. Een Geïntegreerde Boodschap van Waarheid en Barmhartigheid

In het pastorale werk vormen de theologische waarheid over de schepping en de praktijk van barmhartigheid twee zijden van dezelfde medaille.



- **De Theologische en Biologische Inzichten:** Laten zien *waarom* het leven vanaf de eerste celkern heilig is. Zij onderbouwen de bescherming van het leven met fundamentele feiten over menselijke waardigheid.
- **De Pastorale Praktijk (Rachel's Vineyard & Parochiewerk):** Biedt de opvang voor hen die met de scherven van het leven zitten. Dit voorkomt dat de leer verandert in een kille, academische verdediging, en maakt de kerkelijke gemeenschap tot een oord van hoop, waarheid en innerlijke genezing.

Conclusie

Wie de diepe geheimen van de schepping en de eerste celkern begrijpt, kan niet anders dan buigen voor de uniciteit van elk menselijk leven. Maar wie tegelijk de diepte van de menswording en de verlossing begrijpt, weet dat er voor geen enkele menselijke wond een definitief eindstation bestaat.

Of het nu gaat om de dagelijkse zorg in de St. Jozefkapel te Smakt, het luisterend oor voor eenzame ouderen, het samen bidden of het begeleiden van mensen na een abortus: Gods antwoord op de verwonding van de schepping is nooit de afwijzing van de gevallen mens, maar de voortdurende uitnodiging tot herstel en genezing. Niet met een lijst van beschuldigingen, maar met de bevrijdende woorden van Zijn barmhartigheid: *“Je bent gekomen. Welkom thuis.”*

Voetnoten

[^1]: **Het Legioen van Kleine Zielen:** Een katholieke gebedsbeweging gebaseerd op de geestelijke boodschappen van de Belgische mystica Marguerite (1915–1995), gericht op de “kleine weg” van liefde, overgave en gebed voor de wereld.

[^2]: **Fides et Ratio (Geloof en Rede):** Verwijst naar de gelijknamige encycieliek van Paus Johannes Paulus II uit 1998, waarin de harmonische relatie tussen het geloof en het rationele, wetenschappelijke verstand wordt uiteengezet.

[^3]: **Zygotische cel:** De eencellige fase die ontstaat direct na de fusie van de mannelijke en vrouwelijke geslachtscel (bevruchting). Het vormt het allereerste fysieke stadium van een individueel organisme.

[^4]: **Genoom:** Het complete pakket aan genetische informatie (DNA) in een cel. Bij de mens bestaat dit in normale aanleg uit 46 chromosomen die alle biologische instructies voor het individu bevatten.

[^5]: **Rachel’s Vineyard:** Een internationale pastorale retraite-organisatie die een veilige, oordeelsvrije plek biedt voor vrouwen en mannen die lijden na een abortuservaring.

[^6]: **Post-abortus syndroom:** De verzameling van psychische, emotionele en geestelijke klachten (zoals depressie, schuldgevoel, rouw en trauma) die bij betrokkenen kunnen optreden na het beëindigen van een zwangerschap.